

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

CBS De Schalm

Plaats : Ten Post
BRIN nummer : 08AY|C1
Onderzoeksnummer : 254798
Datum onderzoek : 7 november 2013
Datum vaststelling : 24 januari 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	10
	BIJLAGE 1 OORDELEN	11

1 INLEIDING

Op 7 november 2013 heeft de inspectie CBS De Schalm bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek wereldoriëntatie

Naast het reguliere vierjaarlijks onderzoek heeft de inspectie onderzoek gedaan naar wereldoriëntatie. Dit onderzoek heeft tot doel om op basis van een steekproef op een aantal scholen informatie te verzamelen over de inrichting en de kwaliteit van het leergebied wereldoriëntatie. De resultaten daarvan hebben geen gevolgen voor de verder inrichting van het toezicht. De bevindingen worden gebruikt voor een themarapport dat in de loop van 2014 zal verschijnen. In dat kader heeft de inspectie op c.b.s. De Schalm naast het kwaliteitsonderzoek tevens gegevens verzameld ten behoeve van dit themaonderzoek.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.

- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - Schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Het themaonderzoek naar wereldoriëntatie bestond uit de volgende activiteiten:

- Lesbezoeken in een aantal groepen gericht op wereldoriëntatie. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1-2, 5-6 en 7-8;
- Relevante schooldocumenten zijn geanalyseerd;
- De ingeroosterde onderwijstijd voor wereldoriëntatie is bevraagd;
- Een gesprek met de directie en een van de bezochte leraren over wereldoriëntatie.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op c.b.s. De Schalm naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover. Uit dit overzicht valt op te maken dat op CBS De Schalm de kwaliteit van het onderwijs voor alle onderzochte indicatoren (behorende bij de aspecten opbrengsten, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg) op orde is. Hieronder volgt een toelichting op de bevindingen.

Toelichting

Opbrengsten

Op cbs De Schalm zijn de prestaties aan het eind van de basisschool voldoende. De inspectie heeft de gemiddelde scores van groep 8 op de eindtoets in drie opeenvolgende schooljaren bekeken. De gemiddelde score van 2011 is onvoldoende, maar in 2012 en 2013 zijn de prestaties goed: de leerlingen presteren in die jaren boven de bovengrenzen van de inspectie.

De prestaties tijdens de schoolloopbaan zijn ook voldoende. De inspectie bekeek hiervoor zeven toetsen (technisch lezen groepen 3 en 4, begrijpend lezen groepen 5 en 6, rekenen/wiskunde groepen 4, 5 en 6). Op alle toetsen presteren de leerlingen naar verwachting.

De sociale competenties konden niet beoordeeld worden. De school heeft een nieuw instrument om leerlingen op dit gebied te volgen, maar dit is net in gebruik genomen en er zijn daardoor nog onvoldoende gegevens van dit instrument beschikbaar om een oordeel te kunnen geven. De gegevens die in eerdere jaren met een ander instrument zijn verzameld, zijn niet toegankelijk opgeslagen en daardoor niet bruikbaar. Het is belangrijk dat de school de komende jaren goed bijhoudt hoe leerlingen zich qua sociale competenties ontwikkelen, zeker nu uit de schaarse gegevens blijkt dat niet alle groepen vanzelfsprekend goed scoren op dit terrein.

Zorg en begeleiding

Alle indicatoren van zorg en begeleiding zijn als voldoende beoordeeld, één indicator als goed. De Schalm beschikt over voldoende toetsen en observatie-instrumenten die nodig zijn om de ontwikkeling van leerlingen zorgvuldig te kunnen volgen. Op basis hiervan signaleert het team samen met de intern begeleider bijtijds welke leerlingen extra aandacht nodig hebben. De leraren zijn, met name in de onderbouw, goed in staat om de problematiek van leerlingen diepgaand te analyseren en om, met gebruikmaking van alle gegevens (toetsen leerlingvolgsysteem, methodegebonden toetsen, observaties, dagelijkse indrukken van gedrag, gebruik van leerstrategieën,

werkhouding), vervolgens passende zorg voor hen te plannen. Ze doen dat ook voor leerlingen die op zich wel voldoende presteren, maar naar hun mening beter zouden kunnen. Gezien deze veelomvattende benadering heeft de inspectie indicator 8.2 als goed beoordeeld. Leraren schrijven groepsplannen voor rekenen/wiskunde en spelling; voor technisch en begrijpend lezen gebruiken ze individuele handelingsplannen. De plannen beschrijven concrete, ambitieuze doelen en aan de evaluaties is te zien dat die ook regelmatig behaald worden. In hun dagroosters plannen leraren momenten waarop ze leerlingen extra aandacht kunnen bieden. Enkele keren per jaar spreken leraren de ontwikkelingen in hun groep door met de intern begeleider aan de hand van een formulier met vragen die ze voorafgaand aan de bespreking moeten beantwoorden. Mede hierdoor bieden de evaluaties voldoende aanknopingspunten voor vervolgacties. Een verbeterpunt is wel de momenteel nog geringe aandacht bij de evaluatie voor de rol van leraren zelf.

Kwaliteitszorg

Alle indicatoren van kwaliteitszorg zijn als voldoende beoordeeld. De Schalm heeft de afgelopen jaren veel directiewisselingen gekend, maar desondanks is de kwaliteitszorg van voldoende niveau. De documenten van De Schalm geven beperkte informatie over de onderwijsbehoeften van de leerlingbevolking. De directeur, die sinds de zomervakantie aan de school is verbonden, en de intern begeleider hebben in een gesprek toegelicht dat vooral aandacht nodig is voor het ontwikkelen van de woordenschat, vaardigheden in begrijpend lezen en uitbreiden van de kennis van de wereld. In het taalonderwijs houdt de school hier aantoonbaar rekening mee. Het is wenselijk om dit in een volgende editie van het schoolplan te verwerken.

De school beschikt over trendanalyses van de prestaties. Twee keer per jaar komen die aan de orde in teamvergaderingen. De analyses van de prestaties op de eindtoets betreffen meerdere jaren, die van de prestaties op andere toetsen beperken zich vooralsnog tot één jaar. Ook daar is het echter belangrijk om terug te kijken naar andere schooljaren. De evaluaties leiden tot aanpassingen in het onderwijs op groepsniveau. Zo is een plan van aanpak gemaakt voor groep 8, omdat de resultaten op de entreetoets tegenvielen en op hiaten in de kennis van leerlingen wezen.

De directeur is kort na haar aantreden op De Schalm in alle groepen geweest om de leraren te observeren. Hierdoor heeft ze een eerste beeld van de kwaliteiten van het team. Ook de intern begeleider voert klassenobservaties uit. De afgelopen jaren heeft het model voor directe instructie centraal gestaan, nu verschuift de aandacht naar het pedagogisch handelen. De school wil Vreedzame School worden en is net gestart met het invoeren van activiteiten die bij dat project horen. Daarnaast is er blijvende aandacht voor de kwaliteit van het

leesonderwijs, onder meer voor de doorgaande lijn op het gebied van woordenschatontwikkeling. De directeur werkt aan de hand van een schooljaarplan, dat vertaalt is in concrete activiteiten die per week geagendeerd worden. Directeur en intern begeleider zijn beide ook aan een andere school verbonden en volgen daar dezelfde werkwijze. De teams van de beide scholen werken eveneens meer samen en voeren gezamenlijke activiteiten uit op het gebied van kwaliteitsverbetering.

Het schooljaarverslag en de besluiten- en actielijst per schooljaar vormen een voldoende basis voor borging van afspraken en bereikte verbeteringen, maar verdere systematisering is een aandachtspunt. De verantwoording naar ouders en bevoegd gezag door middel van het schooljaarverslag, nieuwsbrieven en de website van de school is in principe (afgezien van enkele feitelijke fouten in het schooljaarverslag) voldoende. Enkele door de inspectie gesignaleerde tekortkomingen in de schoolgids zijn in de nieuwste editie rechtgezet.

De school is met ingang van het schooljaar 2014/2015 nog de enige school in het dorp. Er zijn besprekingen gestart met de openbare school om tot samenwerking en overname van leerlingen te komen. De Schalm is daarom in overleg met bevoegd gezag en ouders aan het omschakelen van een traditionele protestants-christelijke school naar een 'zingevingsschool'.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op c.b.s. De Schalm op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.				•
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	